

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Libri// Officialis// Sive Agendae S.// Ecclesiae Treverensis
Pars// Prior**

Jakob <III., Trier, Erzbischof>

Avgvstae Treverorvm, 1574

VD16 A 766

De numero dierum cuiusque mensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72595](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72595)

**QVA DIE MENSIS KALENDAE,
NONAE, ET IDVS SVMANTVR.**

Prima dies mensis, Kalendæ appellantur: Vbi autem Nonæ sunt quatuor, quinta dies Nonis tribuitur, decima tertia Idibus. Vbi sex sunt, septima tunc die dicitur Nonis, & decima quinta Idibus. Reliquis verò diebus dicitur pridie, tertio, quarto, Kalendas, Nonas & Idus, retrorsum numerando, vsque ad diem, qui aut Kalendis, aut Nonis, aut Idibus inscriptus est.

**DE ANNO ET EIVS
PARTIBVS.**

ANNVS constat duodecim mensibus, hebdomadis quinquaginta duabus & die vno, diebus trecentis, sexaginta quinque & sex horis. Hoc enim temporis decursu Sol Zodiacum circuit. Viginti quatuor autem horæ, quarto quoque anno supersunt, quæ diem intercalarem, quem & bisextilem vocamus, efficiunt.

**DE NVMERO DIERVM
CVIVSQVE MENSIS.**

VERSUS.

Triginta Aprilis, Iunius, Septemq, Nouemq;

Uno plus alij, Viginti Februus octo.

At si bissextus fuerit, superadditur vnus,

Et tunc bissexto Marti conscribere Kalendas.

TABV.

TABVLA FESTORVM MOBILIVM PRO ANNIS QVINQVAGINTA.

Numer. annorū.	Aureus numer.	Litera Doin.	Septua. gesima.	Dies Ci. nerum.	Dies Pas. chr.	Ascensio Domini.	Dies pē. tecofes.	Corpo. ris Chri.	Domin. post pēt.	Aduētus Domini.
1574.	17.	C.	7. Febru.	24. Febr.	11. Apri.	20. Maij.	30. Maij.	10. Iunii.	25.	28. Nouē.
1575.	18.	B.	30. Ianu.	16. Febr.	3. Apri.	12. Maij.	22. Maij.	2. Iunii.	26.	27. Nouē.
1576.	19.	A G.	19. Febr.	7. Mart.	22. Apri.	31. Maij.	10. Iunij.	21. Iunii.	24.	2. Decē.
1577.	1.	F.	3. Febru.	20. Febr.	7. Apri.	16. Maij.	26. Maij.	6. Iunii.	26.	1. Decē.
1578.	2.	E.	26. Ianu.	12. Febr.	30. Mar.	8. Maij.	18. Maij.	29. Maij.	27.	30. Nouē.
1579.	3.	D.	15. Febr.	4. Mart.	19. Apri.	28. Maij.	7. Iunij.	18. Iunii.	24.	29. Nouē.
1580.	4.	C B.	31. Ianua.	17. Febr.	3. Apri.	12. Maij.	22. Maij.	2. Iunii.	26.	27. Nouē.
1581.	5.	A.	22. Ianu.	8. Febr.	26. Mar.	4. Maij.	14. Maij.	25. Maij.	28.	3. Decē.
1582.	6.	G.	11. Febr.	28. Febr.	15. Apri.	24. Maij.	3. Iunij.	14. Iunii.	25.	2. Decē.
1583.	7.	F.	27. Ianu.	13. Febr.	31. Mar.	9. Maij.	19. Maij.	30. Maij.	27.	1. Decē.
1584.	8.	E D.	16. Febr.	4. Mart.	19. Apri.	28. Maij.	7. Iunij.	18. Iunii.	24.	29. Nouē.
1585.	9.	C.	7. Febr.	24. Febr.	11. Apri.	20. Maij.	30. Maij.	10. Iunii.	25.	28. Nouē.
1586.	10.	B.	30. Ianu.	16. Febr.	3. Apri.	12. Maij.	22. Maij.	2. Iunii.	26.	27. Nouē.
1587.	11.	A.	12. Febr.	1. Mar.	16. Apri.	25. Maij.	4. Iunij.	15. Iunii.	25.	3. Decē.
1588.	12.	G F.	4. Febr.	21. Febr.	7. Apri.	16. Maij.	26. Maij.	6. Iunii.	26.	1. Decē.
1589.	13.	E.	26. Ianu.	12. Febr.	30. Mar.	8. Maij.	18. Maij.	29. Maij.	27.	30. Nouē.
1590.	14.	D.	15. Febr.	4. Mar.	19. Apri.	28. Maij.	7. Iunij.	18. Iunii.	24.	29. Nouē.
1591.	15.	C.	31. Ianu.	17. Febr.	4. Apri.	13. Maij.	23. Maij.	3. Iunii.	26.	28. Nouē.
1592.	16.	B A.	23. Ianu.	9. Febr.	26. Mar.	4. Maij.	14. Maij.	25. Maij.	28.	3. Decē.
1593.	17.	G.	11. Febr.	23. Febr.	15. Apri.	24. Maij.	3. Iunij.	14. Iunii.	25.	2. Decē.
1594.	18.	F.	27. Ianu.	13. Febr.	31. Mar.	9. Maij.	19. Maij.	30. Maij.	27.	1. Decē.
1595.	19.	E.	16. Febr.	5. Mar.	20. Apri.	29. Maij.	8. Iunij.	19. Iunii.	24.	30. Nouē.
1596.	1.	D C.	8. Febr.	25. Febr.	11. Apri.	20. Maij.	30. Maij.	10. Iunii.	25.	28. Nouē.
1597.	2.	B.	23. Ianu.	9. Febr.	27. Mar.	5. Maij.	15. Maij.	26. Maij.	27.	27. Nouē.
1598.	3.	A.	12. Febr.	1. Mar.	16. Apri.	25. Maij.	4. Iunij.	15. Iunii.	25.	3. Decē.
1599.	4.	G.	4. Febr.	21. Febr.	8. Apri.	17. Maij.	27. Maij.	7. Iunii.	26.	2. Decē.
1600.	5.	F E.	20. Ianu.	6. Febr.	23. Mar.	1. Maij.	11. Maij.	22. Maij.	28.	30. Nouē.
1601.	6.	D.	8. Febr.	25. Febr.	12. Apri.	21. Maij.	31. Maij.	11. Iunii.	25.	29. Nouē.
1602.	7.	C.	31. Ianu.	17. Febr.	4. Apri.	13. Maij.	23. Maij.	3. Iunii.	26.	28. Nouē.
1603.	8.	B.	20. Febr.	9. Mar.	24. Apri.	2. Iunij.	12. Iunij.	23. Iunii.	23.	27. Nouē.
1604.	9.	A G.	5. Febr.	22. Febr.	8. Apri.	17. Maij.	27. Maij.	7. Iunii.	26.	2. Decē.
1605.	10.	F.	27. Ianu.	13. Febr.	31. Mar.	9. Maij.	19. Maij.	30. Maij.	27.	1. Decē.
1606.	11.	E.	16. Febr.	5. Mar.	20. Apri.	29. Maij.	8. Iunij.	19. Iunii.	24.	30. Nouē.
1607.	12.	D.	1. Febr.	18. Febr.	5. Apri.	14. Maij.	24. Maij.	4. Iunii.	26.	29. Nouē.
1608.	13.	C B.	24. Ianu.	10. Febr.	27. Mar.	5. Maij.	15. Maij.	26. Maij.	27.	27. Nouē.
1609.	14.	A.	12. Febr.	1. Mar.	16. Apri.	25. Maij.	4. Iunij.	15. Iunii.	25.	3. Decē.
1610.	15.	G.	4. Febr.	21. Febr.	8. Apri.	17. Maij.	27. Maij.	7. Iunii.	26.	2. Decē.
1611.	16.	F.	20. Ianu.	6. Febr.	24. Mar.	2. Maij.	12. Maij.	23. Maij.	28.	1. Decē.
1612.	17.	E D.	9. Febr.	26. Febr.	12. Apri.	21. Maij.	31. Maij.	11. Iunii.	25.	29. Nouē.
1613.	18.	C.	31. Ianu.	17. Febr.	4. Apri.	13. Maij.	23. Maij.	3. Iunii.	26.	28. Nouē.
1614.	19.	B.	20. Febr.	9. Mar.	24. Apri.	2. Iunij.	12. Iunij.	23. Iunii.	23.	27. Nouē.
1615.	1.	A.	5. Febr.	22. Febr.	9. Apri.	18. Maij.	28. Maij.	8. Iunii.	26.	3. Decē.
1615.	2.	G F.	28. Ianu.	14. Febr.	31. Mar.	9. Maij.	19. Maij.	30. Maij.	27.	1. Decē.
1617.	3.	E.	16. Febr.	5. Mar.	20. Apri.	29. Maij.	8. Iunij.	19. Iunii.	24.	30. Nouē.
1618.	4.	D.	1. Febr.	18. Febr.	5. Apri.	14. Maij.	24. Maij.	4. Iunii.	26.	29. Nouē.
1619.	5.	C.	24. Ianu.	10. Febr.	28. Mar.	6. Maij.	16. Maij.	27. Maij.	27.	28. Nouē.
1620.	6.	B A.	13. Febr.	1. Mar.	16. Apri.	25. Maij.	4. Iunij.	15. Iunii.	25.	3. Decē.
1621.	7.	G.	28. Ianu.	14. Febr.	1. Apri.	10. Maij.	20. Maij.	31. Maij.	27.	2. Decē.
1622.	8.	F.	17. Febr.	6. Mar.	21. Apri.	30. Maij.	9. Iunij.	20. Iunii.	24.	1. Decē.
1623.	9.	E.	9. Febr.	26. Febr.	13. Apri.	22. Maij.	1. Iunij.	12. Iunii.	25.	30. Nouē.

TABV

TABVLA PERPETVA FESTORVM MOBILIVM.

Litera Doin.	Aureus nu- merus.	Septua- gesima.	Dies Ci- nerum.	Dies Pas- cha.	Ascensio Domini.	Dies pē- tecostes.	Corpo- ris Chri.	Domin. post pēt.	Aduētus Domini.
A	1. 4. 9. 12.	5. Febr.	22. Febr.	9. Apri.	18. Maij.	28. Maij.	8. Iunii.	26.	3. Decē.
	2. 5. 13. 16.	22. Ianu.	8. Febr.	26. Mar.	4. Maij.	14. Maij.	25. Maii.	28.	3. Decē.
	3. 6. 11. 14. 17.	12. Febr.	1. Mar.	16. Apri.	25. Maij.	4. Iunij.	15. Iunii.	25.	3. Decē.
	7. 10. 15. 18. 8. 19.	29. Ianu. 19. Febr.	15. Febr. 8. Mar.	2. Apri. 23. Apri.	11. Maij. 1. Iunii.	21. Maij. 11. Iunij.	1. Iunij. 22. Iunij.	24.	3. Decē.
B	1. 9. 12. 17.	6. Febr.	23. Febr.	10. Apri.	19. Maij.	29. Maij.	9. Iunii.	25.	27. Nouē.
	2. 5. 13. 16.	23. Ianu.	9. Febr.	27. Mar.	5. Maij.	15. Maij.	26. Maii.	27.	27. Nouē.
	3. 6. 11. 14.	13. Febr.	2. Mar.	17. Apri.	26. Maij.	5. Iunij.	16. Iunii.	24.	27. Nouē.
	4. 7. 10. 15. 18. 8. 19.	30. Ianu. 20. Febr.	16. Febr. 9. Mar.	3. Apri. 24. Apri.	12. Maij. 2. Iunij.	22. Maij. 12. Iunij.	2. Iunii. 23. Iunii.	26. 23.	27. Nouē.
C	1. 6. 9. 12. 17.	7. Febr.	24. Febr.	11. Apri.	20. Maij.	30. Maij.	10. Iunii.	25.	28. Nouē.
	2. 5. 10. 13. 16.	24. Ianu.	10. Febr.	28. Mar.	6. Maij.	16. Maij.	27. Maii.	27.	28. Nouē.
	3. 11. 14. 19.	14. Febr.	3. Mar.	18. Apri.	27. Maii.	6. Iunij.	17. Iunii.	24.	28. Nouē.
	4. 7. 15. 18. 8.	31. Ianu. 21. Febr.	17. Febr. 10. Mar.	4. Apri. 25. Apri.	13. Maij. 3. Iunii.	23. Maij. 13. Iunij.	3. Iunii. 24. Iunii.	26. 23.	28. Nouē.
D	1. 6. 9. 17.	8. Febr.	25. Febr.	12. Apri.	21. Maij.	31. Maij.	11. Iunii.	25.	29. Nouē.
	2. 5. 10. 13.	25. Ianu.	11. Febr.	29. Apri.	7. Maii.	17. Maij.	28. Maii.	27.	29. Nouē.
	3. 8. 11. 14. 19.	15. Febr.	4. Mar.	19. Apri.	28. Maij.	7. Iunij.	18. Iunii.	24.	29. Nouē.
	4. 7. 12. 15. 18. 16.	1. Febr. 18. Ianu.	18. Febr. 4. Febr.	5. Apri. 22. Mar.	14. Maij. 30. Apri.	24. Maij. 10. Maii.	4. Iunii. 21. Maij.	26. 28.	29. Nouē.
E	1. 4. 7. 12. 15.	2. Febr.	19. Febr.	6. Apri.	15. Maij.	25. Maij.	5. Iunii.	26.	30. Nouē.
	2. 10. 13. 18.	26. Ianu.	12. Febr.	30. Mar.	8. Maij.	18. Maij.	29. Maii.	27.	30. Nouē.
	3. 8. 11. 19.	16. Febr.	5. Mar.	20. Apri.	29. Maij.	8. Iunij.	19. Iunii.	24.	30. Nouē.
	5. 16. 6. 9. 14. 17.	19. Ianu. 9. Febr.	5. Febr. 26. Febr.	23. Mar. 13. Apri.	1. Maij. 22. Maij.	11. Maij. 1. Iunii.	12. Maii. 12. Iunii.	28. 25.	30. Nouē.
F	1. 4. 12. 15.	3. Febr.	20. Febr.	7. Apri.	16. Maij.	26. Maij.	6. Iunii.	26.	1. Decē.
	2. 7. 10. 13. 18.	27. Ianu.	13. Febr.	31. Mar.	9. Maij.	19. Maij.	30. Maii.	27.	1. Decē.
	3. 6. 9. 14. 17.	10. Febr.	27. Febr.	14. Apri.	23. Maii.	2. Iunij.	13. Iunii.	25.	1. Decē.
	5. 16. 8. 11. 19.	20. Ianu. 3. Febr.	6. Febr. 6. Mar.	24. Mar. 21. Apri.	2. Maij. 30. Maij.	12. Maij. 9. Iunii.	23. Maij. 20. Iunii.	28. 24.	1. Decē.
G	1. 4. 9. 12. 15.	4. Febr.	21. Febr.	8. Apri.	17. Maij.	27. Maij.	7. Iunii.	26.	2. Decē.
	2. 7. 10. 18.	28. Ianu.	14. Febr.	1. Apri.	10. Maij.	20. Maij.	31. Maii.	27.	2. Decē.
	3. 6. 14. 17.	11. Febr.	28. Febr.	15. Apri.	24. Maij.	3. Iunii.	14. Iunii.	25.	2. Decē.
	5. 13. 16. 8. 11. 19.	21. Ianu. 18. Febr.	7. Febr. 7. Mar.	25. Mar. 22. Apri.	3. Maij. 31. Maij.	13. Maij. 10. Iunij.	24. Maii. 21. Iunii.	28. 24.	2. Decē.

AD maiorem commoditatem inueniendi festa mobilia posita est ista tabula: in qua, inuenta litera Dominicali, & iuxta eam Aureo numero anni currentis, ad rectam lineam eiusdem Aurei numeri progrediendo, omnia Festa mobilia illius anni, quo die & mense aduenerint, reperiuntur. In anno autem Bissextili, semper Septuagesima quaerenda est per primam literam Dominicalem. Quod si ipsa Septuagesima uenerit ante IIII. Idus, siue decimum diem Februarij, etiam dies Cinerum per ipsam primam literam debet quaeri. Si uero Septuagesima post IIII. Idus, seu 10. diem Februarij uenerit, dies Cinerum cum reliquis festis mobilibus quaerenda est per secundam literam Dominicalem, quae mutatur in festo S. Mathiae. Si autem numerus Septuagesimae, & aliorum festorum mobilium ad rectam lineam eiusdem Aurei numeri in prima litera assignatus, superet numerum dierum huiusmodi ad rectam lineam eiusdem Aurei numeri in prima litera assignatum: tunc reliqua festa mobilia post Septuagesimam non erunt sumenda ad rectam lineam aurei numeri currentis in secunda litera, sed ad rectam lineam Septuagesimae, quae unius diei numero minus in secunda litera signatur. Ut si in litera D, Septuagesima signatur 15. Februarij, Cineres, & reliqua festa mobilia sumuntur ad rectam lineam Septuagesimae, quae in secunda litera C, ponitur 14. Februarij: & in huiusmodi alijs similiter. Quia numerus dierum in secunda litera signatus, uno die semper in anno Bissextili minuitur a numero dierum primae literae.

ALIA TABVLA PER PETVA FESTORVM MOBILIVM INVENIENDORVM.

Aureus numer.	Litera Domin.	Septua. gesima.	Dies Ci. nerum.	Pascha.	Afcen. fio.	Pente. costes.	Corporis Christi.
5.	d	18. Janu.	4. Febr.	22. Mar.	30. Apri.	10. Maii.	21. Maij.
13.	e	19.	5.	23.	1. Maij.	11.	22.
2.	f	20.	6.	24.	2.	12.	23.
10.	g	21.	7.	25.	3.	13.	24.
18.	A	22.	8.	26.	4.	14.	25.
7.	b	23.	9.	27.	5.	15.	26.
15.	c	24.	10.	28.	6.	16.	27.
4.	d	25.	11.	29.	7.	17.	28.
12.	e	26.	12.	30.	8.	18.	29.
1.	f	27.	13.	31.	9.	19.	30.
9.	g	28.	14.	1. April.	10.	20.	31.
17.	A	29.	15.	2.	11.	21.	1. Junij.
6.	b	30.	16.	3.	12.	22.	2.
14.	c	31.	17.	4.	13.	23.	3.
3.	d	1. Febru.	18.	5.	14.	24.	4.
11.	e	2.	19.	6.	15.	25.	5.
19.	f	3.	20.	7.	16.	26.	6.
8.	g	4.	21.	8.	17.	27.	7.
16.	A	5.	22.	9.	18.	28.	8.
5.	b	6.	23.	10.	19.	29.	9.
13.	c	7.	24.	11.	20.	30.	10.
2.	d	8.	25.	12.	21.	31.	11.
10.	e	9.	26.	13.	22.	1. Junij.	12.
18.	f	10.	27.	14.	23.	2.	13.
7.	g	11.	28.	15.	24.	3.	14.
15.	A	12.	1. Martij.	16.	25.	4.	15.
4.	b	13.	2.	17.	26.	5.	16.
12.	c	14.	3.	18.	27.	6.	17.
1.	d	15.	4.	19.	28.	7.	18.
9.	e	16.	5.	20.	29.	8.	19.
17.	f	17.	6.	21.	30.	9.	20.
6.	g	18.	7.	22.	31.	10.	21.
14.	A	19.	8.	23.	1. Junij.	11.	22.
3.	b	20.	9.	24.	2.	12.	23.
11.	c	21.	10.	25.	3.	13.	24.

In hac tabula quæratnr Aureus numerus anni currentis, sub quo litera Dominicalis anni eiusdem que prima occurrerit. Nam ex eius directo habebuntur festa mobilia ipsius anni, quoto scilicet die mensis quæq; celebrentur, qui dies eius mensis est, cuius nomen proximè supra scribitur. Verùm in anno bissextili ex geminis literis Dominicalibus capienda est posterior, quæ scilicet post S. Mathie festum anno inferuiat. Sed tunc Septuagesima, ac etiam si intra Februarium ceciderit Quadragesima, celebranda est postridiè quàm Tabula indicabit.

FESTA

**FESTA IN QVIBVS PASTORES IN
PAROCHIIS CONCIONARI DEBENT, ET
QVORVM VIOLATORES ETIAM TEMPO-
ralibus pœnis affici debent: per R. Archiepisco-
patum Treuerensem.**

In Ianuario. 1. Festum Circumcisionis Domini. 6. Epiphania Domini. 29. Valerij Episcopi Treuerensis fe- stum celeb. intra ciuitatem Treuer. per totû, extra verò ante prandium. In Februario. 2. Purificationis B. Mariæ Virginis. 24. Matthiæ Apostoli. In Martio, 25. Annunciationis dominicæ, In Aprili. 25. Marci Euangelistæ, vsq; ad pran- dium. In Maio. 1. Philippi & Iacobi Apostolorum. In Iunio. 24. Natiuitatis Ioannis Baptistæ. 29. Petri & Pauli Apostolorum. In Iulio. 22. Mariæ Magdalena. 25. Iacobi Apostoli. In Augusto.	10. Laurentij martyris. 15. Assumptionis B. Mariæ virginis. 24. Bartholomæi Apostoli. In Septembri. 8. Natiuitatis B. Mariæ virginis. 14. Exaltatio S. Crucis & S. Materni. 21. Matthæi Apostoli. 29. Michaelis Archangeli. In Octobri. 28. Simonis & Iudæ Apostolorum. In Nouembri. 1. Omnium Sanctorum. 11. Martini Episcopi. 25. Catharinæ virginis. 30. Andreæ Apostoli. In Decembri. 6. Nicolai Episcopi. 8. Conceptionis B. Mariæ, Et Eucha- rij. 21. Thomæ Apostoli. 25. Natiuitatis Christi. 26. Stephani Protomartyris. 27. Ioannis Apostoli & Euangelistæ.

Omnibus diebus Dominicis, Paschæ cum duobus sequentibus, Ascensio-
nis dominicæ, Pentecostes cum duobus sequentibus diebus & Corporis Chri-
sti, Parochis concionandum, & populo à laboribus cessandum est quoque,
sicut in festis præscriptis.

Patronorum festa, Item Visitationis & Præsentationis B. Mariæ Virginis,
Inventionis S. Crucis, Dedicationis templorum, & multorum aliorum San-
ctorum secundum consuetudinem, quæ non temerè violanda est, seruentur
ex populi laudabili deuotione potius quàm obligatione præcepti, quod eos
modo obliget.

Sic quoque ex populi deuotione & loci consuetudine seruanda sunt, dies
Animarum, Innocentium, Cinerum, Parasceues, Cœnæ dominicæ, Sabbati
magni.

Ieiunium Bannitum feria sexta post Quasi modo geniti, per totam Dicc-
cesim semper seruandum.

In summis festiuitatibus Paschæ, Pentecostes & Natiuitatis Domini Ger-
manicæ cantiones, quæ in Ecclesia Catholica antiquitè à populo decantari
solent, obseruentur, aliæ autem recenter inuectæ, abrogentur.

FINIS.